

Početna stranica>Zakonodavstvo i sudska praksa>Utjecaj bolesti COVID-19 na pravosuđe>

Utjecaj bolesti COVID-19 na građanske postupke i postupke u području nesolventnosti

Utjecaj bolesti COVID-19 na građanske postupke i postupke u području nesolventnosti

Koronavirus je uzrokovao krizu koja ne poznaje granice i utječe na sva područja našeg života. Europsko građansko pravosuđe nije iznimka u tom pogledu.

Pandemija bolesti COVID-19 utječe na pravosuđe, nacionalna tijela i pravnike, ali i na poduzeća i građane. Ova stranica daje pregled relevantnih mjera koje se poduzimaju u Europskoj uniji kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 u području građanskog prava, uključujući obiteljsko i trgovačko pravo te pravo u području nesolventnosti.

Budući da se situacija brzo mijenja i informacije o toj temi se i dalje razvijaju, ova će se stranica redovito ažurirati kako bi odražavala nove promjene.

Informacije navedene na ovoj stranici pružaju i održavaju nacionalne kontaktne točke Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

Kako biste dobili informacije o mjerama poduzetima u vezi s drugim pravnim područjima, posjetite sljedeću stranicu: [Utjecaj bolesti COVID-19 na pravosuđe](#).

Vijeće Europe također je izradilo internetsku stranicu o nacionalnim mjerama u području pravosuđa poduzetima u vezi s pandemijom bolesti COVID-19. Toj stranici možete pristupiti [ovdje](#).

GRAĐANSKO PRAVO

Moguće su situacije u kojima građani i poduzeća moraju poduzeti postupovne radnje u prekograničnom predmetu, ali to ne mogu učiniti zbog izvanrednih mjera poduzetih u državi članici EU-a kako bi se suzbilo širenje bolesti COVID-19. Te mjere mogu uzrokovati: potpunu ili djelomičnu obustavu rada sudova i drugih tijela koja bi građanima i poduzećima mogla biti potrebna, privremenu nemogućnost dobivanja pravne pomoći, poteškoće pri pristupu informacijama koje obično pružaju nadležna tijela te druge praktične probleme, na primjer kašnjenja u izvršenju odluke u prekograničnom kontekstu ili u dostavi sudske pismena, ili privremene prilagodbe u pogledu komunikacije s javnošću (e-poštom, telefonom ili poštom).

Dodatne informacije možete pronaći na internetskim stranicama ministarstva pravosuđa države članice za koju trebate informacije.

UČINAK PANDEMIJE BOLESTI COVID-19 NA ROKOVE

Posebne mjere koje su donijele države članice ne utječu izravno na rokove utvrđene zakonodavstvom EU-a o pravosuđu u građanskim i trgovačkim stvarima. Većina rokova uređenih pravom EU-a nema izravne posljedice nakon njihova isteka [1] te njihov istek u većini slučajeva neće imati nikakve izravne posljedice za tijela, sudove i građane, osim mogućih kašnjenja.

U nizu drugih slučajeva instrumentima EU-a kojima se utvrđuju rokovi mogu biti predviđena i izuzeća u iznimnim okolnostima [2], koja bi mogla obuhvatiti trenutačnu izvanrednu situaciju kada je, na primjer, rad tijela i sudova ozbiljno poremećen ili čak u potpunom zastoju.

Međutim, istekom rokova predviđenih instrumentima EU-a građanima ili sudovima može se uskratiti mogućnost poduzimanja postupovnih koraka, kao što je podnošenje žalbe na odluku, s nepovratnim posljedicama za sudski postupak [3] i bez mogućnosti produljenja ili odstupanja predviđene konkretnim instrumentom EU-a. U takvim se slučajevima ne može odmah pretpostaviti da okolnosti nastale ovom krizom opravdavaju odstupanje od primjenjivog prava Unije u pogledu rokova. Istodobno je jasno da je krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 nastala iznimna situacija koja donosi znatne poteškoće i za građane i za tijela, što može dovesti do toga da je poštovanje obveza utvrđenih pravom Unije privremeno nemoguće ili iznimno teško.

Zbog toga bi očuvanje djelotvornog pristupa pravosuđu trebalo biti važan kriterij pri procjeni: je li rok istekao i koje postupovne posljedice mogu proizaći iz njegova isteka.

Na primjer, opća ograničenja društvenog života koja utječu na sudove, ali i na poštanske usluge te mogućnost savjetovanja s odvjetnikom i pripreme podnesaka sudu, mogla bi ugroziti pristup građana pravosuđu. Stoga, ovisno o konkretnim okolnostima, može biti opravdano ne uračunati vrijeme trajanja krize u postupovne rokove. To se može razlikovati ovisno o situaciji: ako sudovi uobičajeno rade kad je riječ o hitnim predmetima obiteljskog prava jer su ti predmeti prioritet, može se tražiti da se poštuju isti rokovi.

Pri provedbi te procjene odluka države članice o prekidu rokova u skladu s nacionalnim pravom može poslužiti kao važna referentna točka (čak i ako nema izravan pravni učinak na rokove predviđene pravom EU-a) kako bi se ispitalo je li djelotvoran pristup pravosuđu otežan u tolikoj mjeri da se suspenzija rokova može smatrati opravdanom i za rokove predviđene pravom EU-a.

[1] Posebice u pogledu suradnje između tijela ili sudova, na primjer rokovi iz članka 6. Uredbe 1393/2007 za potvrdu primitka tijela za zaprimanje ili članak 13. stavak 4. Direktive 2002/08 o pravnoj pomoći.

[2] Vidjeti članak 11. stavak 3. Uredbe Bruxelles II.a ili članak 18. Uredbe o uspostavi postupka za europski nalog za blokadu računa.

[3] Vidjeti, na primjer, članak 15. stavak 5. Uredbe Bruxelles II.a, kojim je drugom sudu određen rok od šest tjedana za prihvaćanje nadležnosti, a u protivnome sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak nastavlja biti nadležan, članak 6. Uredbe o dostavi pismena, kojim se određuje rok od jednog tjedna u kojem primatelj može odbiti dostavu pismena, članak 19. stavak 2. Uredbe o uzdržavanju, kojim se utvrđuje rok od 45 dana za podnošenje zahtjeva za preispitivanje odluke o uzdržavanju itd.

PRAVO U PODRUČJU NESOLVENTNOSTI

Pandemija bolesti COVID-19 i prekid rada velikog dijela gospodarstva doveli su do drastičnog pada likvidnosti poduzeća i do opasnosti od masovne nesolventnosti. Tablica u nastavku sadržava pregled mjera koje su države članice poduzele kako bi se nosile s tom situacijom te spriječile nesolventnost održivih poduzeća uzrokovanu tim privremenim šokom. Takve se mjere mogu odnositi na: materijalno pravo u području nesolventnosti, uključujući suspenziju obveze (za dužnike) i mogućnost (za vjerovnike) podnošenja zahtjeva za proglašenje nesolventnosti ili moratorij na prisilnu naplatu potraživanja ili raskid ugovora, postupovno pravo u području nesolventnosti koje se odnosi na prekid sudskih postupaka, rokove i različite vrste rokova zastare te dodatne mjere koje se izravno ili neizravno odnose na slučajeve nesolventnosti poduzeća, uključujući, ako su to navele države članice, šire mjere kojima se poduzetnicima pomaže da prevladaju gospodarske poteškoće uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19.

Za više informacija odaberite zastavu odgovarajuće države.

Posljednji put ažurirano: 11/05/2022

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.